

Tisková zpráva

Lucemburk 10. ledna 2019

Politiku boje proti podvodům je nutno reformovat, aby mohla zlepšit boj proti podvodům, které poškozují rozpočet EU, říkají auditoři

Podle nové zprávy Evropského účetního dvora musí EU zintenzívnit své úsilí v boji proti podvodům a Evropská komise by měla zajistit vedení a zvážit roli a povinnosti Úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), jelikož stávající systém vyšetřování podvodů má přirozené nedostatky. Komisi v současné době chybí ucelené informace o rozsahu, povaze a příčinách podvodů, což podle auditorů brání účinné prevenci podvodů poškozujících rozpočet EU.

Podvody jsou skrytým a složitým fenoménem a ochrana finančních zájmů EU před podvodem vyžaduje ucelené a systematické úsilí. Jde o klíčovou povinnost Evropské komise. Auditoři posuzovali, zda Komise řádně řídí riziko podvodných aktivit poškozujících rozpočet EU. Zkoumali zejména informace o rozsahu, povaze a příčinách podvodů ve výdajích EU. Prověřovali, zda je rámec Komise pro strategické řízení rizika účinný a zda správné vyšetřování úřadu OLAF vedou ke stíhání a zpětnému získání prostředků.

Zjistili, že Komise nemá ucelené a srovnatelné údaje o mírách podvodů zjištěných ve výdajích EU. Dosud také nevypracovala posouzení neodhalených podvodů ani podrobnou analýzu toho, proč se hospodářské subjekty podvodů dopouštějí. Podle auditorů tento nedostatek informací snižuje praktickou hodnotu a účinnost strategických plánů Komise na ochranu finančních zájmů EU před podvodem.

„Sedm z deseti občanů EU se domnívá, že k podvodům poškozujícím rozpočet EU dochází poměrně často, i když situace může vypadat jinak. Bohužel dosavadní činnosti realizované v boji proti podvodům jsou stále nedostatečné,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za tuto zprávu Juhan Parts. „Je čas podniknout skutečné kroky: Komise by měla zavést účinný systém pro prevenci a zjišťování podvodů a odrazování podvodníků. Reforma úřadu OLAF by měla být testem odhodlání Komise bojovat proti podvodům.“

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Auditoři dospěli k závěru, že stávající systém, kdy po správních vyšetřováních podezření z podvodu provedených úřadem OLAF následuje trestní vyšetřování na úrovni členského státu, je časově náročný a vede k tomu, že zahájení stíhání je méně pravděpodobné. V průměru došlo k zahájení stíhání osob podezřelých z podvodu v 17 případech, k nimž úřad OLAF vydal doporučení, tj. v méně než polovině všech případů. Auditoři dále zdůrazňují, že závěrečné zprávy úřadu OLAF v řadě případů neposkytují dostatek informací, které by umožňovaly zahájit proces zpětného získání neoprávněně vyplacených prostředků EU. V letech 2012 až 2016 bylo získáno zpět pouze přibližně 15 % celkové částky, jejíž zpětné získání bylo doporučeno.

Auditoři se domnívají, že ustavení Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) je krokem správným směrem, ale varují, že stávající nařízení o EPPO přináší řadu rizik. Jeden z hlavních problémů se týká odhalování a vyšetřování, které budou ve značné míře záviset na vnitrostátních orgánech. Nařízení nicméně nezavádí žádné mechanismy, které by úřadu EPPO umožňovaly přimět členské státy alokovat zdroje nutné k proaktivnímu vyšetřování podvodů ve výdajích EU.

K dosažení lepších výsledků v boji proti podvodům proti finančním zájmům EU auditoři Evropské komisi doporučují:

- zavést spolehlivý systém hlášení a měření podvodů, který by poskytoval informace o rozsahu, povaze a hlavních příčinách podvodů;
- konkrétně vymezit řízení rizika podvodu a prevence podvodu jako položku portfolia toho či jiného komisaře a schválit novou strategii pro boj proti podvodům, která bude vycházet z komplexní analýzy rizika podvodů;
- zintenzívnit své činnosti v oblasti prevence podvodů a nástrojů pro boj proti podvodům;
- znovu uvážit úlohu a povinnosti úřadu OLAF v kontextu zřízení úřadu EPPO a úřadu OLAF udělit strategickou a dozorující roli v opatřeních EU pro boj proti podvodům.

Poznámky pro redaktory

Podvodem se rozumí jakýkoliv úmyslný čin či opomenutí, jehož účelem je oklamat jiné osoby a v jehož důsledku oběť utrpí ztrátu a pachatel vznikne zisk. Podvod týkající se veřejných prostředků je často spojen s korupcí, jíž se obecně rozumí jakýkoliv čin či opomenutí, které představuje zneužití úřední moci nebo snahu o takové zneužití za účelem získání neoprávněné výhody.

Odpovědnost za ochranu finančních zájmů EU před podvody a korupcí nesou společně EU a členské státy. Hlavním subjektem EU činným v oblasti boje proti podvodům je v současné době Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF), který přispívá ke stanovení a realizaci opatření Komise proti podvodům a provádí správný šetření podvodů, jež se týkají rozpočtu EU. Do konce roku 2020 začne fungovat Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) s pravomocemi stíhat trestné činy ohrožující finanční zájmy EU ve 22 členských státech.

Dne 22. listopadu 2018 EÚD rovněž zveřejnil stanovisko k návrhu reformy úřadu OLAF, pokud jde o spolupráci s budoucím Úřadem evropského veřejného žalobce a účinnost vyšetřování úřadu

OLAF. Účetní dvůr zároveň zveřejnil stanovisko k plánům dalšího programu EU pro boj proti podvodům.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším subjektům, které o to mají zájem, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Velká většina doporučení, která předkládáme ve svých zprávách, je uvedena do praxe. Vysoká míra přijatých doporučení podtrhuje přínos naší práce pro občany EU.

Zvláštní zpráva č. 1/2019 „Boj proti podvodům ve výdajích prostředků EU: je nutné přijmout opatření“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.